

UiT Norges arktiske universitet

Årsrapport 2023

Læringsmiljøutvalget ved UiT Norges arktiske universitet
– studieåret 2022/2023

Innhold

1	Læringsmiljøutvalgets mandat og sammensetting	2
1.1	Læringsmiljøutvalgets medlemmer 2022/2023	2
2	Saker i studieåret 2022/2023	4
2.1	Møteaktivitet.....	4
2.2	Oppfølging av implementering av handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter ved UiT 2021-2024	5
2.3	Læringsmiljøhåndbok for studenter.....	6
2.4	Studentengasjement	6
2.5	Studiestart	7
3	NOKUT-tilsynet 2022.....	9
4	Oppfølgingstiltak.....	10

1 Læringsmiljøutvalgets mandat og sammensetting

Det er lovpålagt at alle institusjoner skal ha minst ett læringsmiljøutvalg, jf. [Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) § 4-3](#). Læringsmiljøutvalget (LMU) skal bidra til at bestemmelsene om læringsmiljøet blir fulgt, og sikre studentenes medvirkning i prosessene. Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring.

Læringsmiljøutvalget ved UiT har følgende mandat og skal:

- bidra til at første og andre ledd i lov om universiteter og høyskoler § 4-3 blir gjennomført
- delta i planleggingen av tiltak for å sikre og videreutvikle kvaliteten i læringsmiljøet og i studiene samt følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet, velferd og læringssituasjon
- følge opp UiTs arbeid med Handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter ved UiT
- avgi årsrapport om sitt arbeid med læringsmiljøet til universitetsstyret

Leder av LMU og sekretariatet skal påse at rektoratet er orientert om læringsmiljøutvalgets arbeid.

Utvalget velger hvert studieår leder, vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter. I studieåret 2022/2023 har en studentrepresentant vært leder av LMU. Ved UiT består LMU av 12 representanter, seks studenter og seks ansatte.

1.1 Læringsmiljøutvalgets medlemmer 2022/2023

Studentmedlemmer:

- Victor Zimmer, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, campus Tromsø.
- Fredrik Askim, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, campus Tromsø.

- Silje Heløe Kjær-Olsen, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, campus Tromsø
- Malin Louise Nyhagen, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, campus Alta
- Madelen Garnes, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, campus Narvik
- Rune Witon Olsen, Handelshøgskolen ved UiT Harstad
- Robin Johansen, Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (vara)

Victor Zimmer har vært leder for Læringsmiljøutvalget studieåret 2022/2023.

Ansattmedlemmer:

- Cecilie Andreassen, seniorrådgiver ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi, campus Tromsø
- Heidi Adolfsen, avdelingsdirektør ved Avdeling for forskning, utdanning og formidling
- Torun Jansen, studieleder ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, campus Alta
- John McNicol, prodekan utdanning ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, campus Tromsø
- Terje Øien Thomsen, førstelektor ved Det helsevitenskapelige fakultet, campus Harstad
- Bjørn Christian Nilsen, førstelektor ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, campus Narvik
- Astrid Gramstad, prodekan utdanning ved Det helsevitenskapelige fakultet (vara)
- Kjersti Dahle, seksjonsleder Seksjon for studieadministrasjon, Avdeling for forskning, utdanning og formidling (vara)

Følgende har hatt observatørstatus:

- Norges arktiske studentsamskipnad, ved leder for studenthelse Eline Stenseth
- Studentombudet, ved Torill Varberg
- Avdeling for bygg og eiendom, ved avdelingsdirektør Erland Loso

- Universitetsbiblioteket, ved seksjonssjef Mariann Cesilie Løkse
- Studentparlamentet, ved Robin Johansen
- Arbeidsmiljøutvalget, ved Andreas Holm Bakke

Seniorrådgiver Verena Woltering i Avdeling for forskning, utdanning og formidling har hatt sekretariatsansvaret.

2 Saker i studieåret 2022/2023

2.1 Møteaktivitet

LMU har hatt to møter i høstsemesteret, der første møtet ble brukt som en introduksjon i arbeidet med læringsmiljøet, og der ny leder for LMU for inneværende studieåret ble valgt. I andre møtet ble funn fra [Studentenes helse- og trivselsundersøkelse \(SHoT\)](#) presentert, og i dette møte slo LMU fast behovet for et ytterlig LMU-møte om våren for å sette rammer for neste studiestart. Dermed ble det avholdt fire møter i vårsemesteret, istedenfor tre møter, som er vanlig.

LMU har i studieåret 2022/2023 hatt møte disse dager:

Dato	Tema
28. september 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Innlegg av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (tidligere Universell) om læringsmiljø og individuell tilrettelegging • Gjennomgang i medlemmenes motivasjon for arbeidet • Valg av ny leder
30. november 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Presentasjon av SHoT-undersøkelsen • Revisjon av læringsmiljøhåndboken for studenter • Planlegging av møter i vårsemesteret 2023
01. februar 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Utfordringer med studentengasjement ved UiT • Presentasjon av «Studentliv ved Samskipnaden»

01. mars 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Presentasjon av funn fra Studiebarometeret • Presentasjon av forskningsprosjektet «Sunne valg» ved Institutt for samfunnsmedisin
12. april 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Forslag til studiestart 2023/2024 for å integrere nye studenter faglig og sosialt
10. mai 2023	<ul style="list-style-type: none"> • LMUs årsrapport

En gang per studieår skal det gjennomføres campusbesøk ved en campus utenfor Tromsø, der leder og sekretær til LMU, sammen med LMU-medlemmer som har sin tilhørighet ved denne campus, møter campusledelsen. Ved overgangen til nytt økonomisystem har LMU mistet sitt budsjett, og har enda ikke fått det tilbake. Det ble derfor i dette studieår ikke gjennomført campusbesøk, da det var ingen midler til å dekke reisekostnadene. Campusbesøkene ønskes å tas opp igjen så fort som mulig.

2.2 Oppfølging av implementering av handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter ved UiT 2021-2024

[Handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter ved UiT 2021 – 2024](#) fastsetter tiltak fordelt på fem fokusområder til oppfølging innen 2024.

Seksjon for forskning og utdanningskvalitet (SEFU) har i våren 2023 etablert et nytt forum for tilrettelegging i samarbeid med fakultetene. Formål med forumet er å dele erfaringer, gi hverandre opplæring, og sikre studentenes likbehandling ved alle fakultetene. Forumet har så langt hatt to møter, der det ved første møte ble brukt mest tid på å avklare forventninger og behov til forumet. Forumet får støtte fra en jurist ved Seksjon for studieadministrative tjenester (SSA). Det er også ønskelig å få representanter fra IT-avdelingen (ITA) og Avdeling for bygg og eiendom (BEA) inn i forumet. Det overordnede mål er å redusere behov for individuell tilrettelegging idet det legges mer vekt på universell utforming. For dette trengs det hjelp fra andre avdelinger for å identifisere områder som kan være aktuell for universell utforming.

2.3 Læringsmiljøhåndbok for studenter

UiTs læringsmiljøhåndbok for studenter ble vedtatt av LMU 18.11.2008. Siden har UiT fusjonert med Høgskolene i Tromsø (2009), Finnmark (2013), Harstad og Narvik (2016). Også studiehverdagen og undervisningen har gjennomgått store endringer grunnet den tekniske utviklingen og pandemien. Både med henblikk til innhold og format er læringsmiljøhåndboken utdatert.

Utfyllende og lett tilgjengelig informasjon om sentrale og lokale bestemmelser, organisering og ansvarsfordeling er essensiell for at studentene skal trives i studiehverdagen. Mye av denne informasjonen er allerede tilgjengelig for studentene på nettsiden «Min side».

Læringsmiljøhåndboken mangler informasjon om det digitale og pedagogiske læringsmiljø og HMS. Denne informasjonen kan lett tilføyes.

Det anses dog som mer hensiktsmessig å gjøre informasjonen tilgjengelig på nett istedenfor å lage en ny læringsmiljøhåndbok. Det er bestilt en ny nettside om læringsmiljø, som vil være tilgjengelig på studentenes «Min side». Arbeidet forventes ferdigstilt innen utgangen av juni. Skulle det vise seg nettsidene ikke vil kunne erstatte læringsmiljøhåndboken, så vil det utarbeides en ny version.

2.4 Studentengasjement

Studentenes medvirkning er av stor betydning sett både fra et faglig og sosialt perspektiv.

Videre er studentenes representasjon i styrer, råd og utvalg lovpålagt, jf. [Universitets- og høyskoleloven §4-4](#). Dette er grunnlaget for at studenter skal ha minst 20 % av medlemmene i «kollegiale organ som tildeles beslutningsmyndighet», som for eksempel universitetsstyret, fakultetsstyrer, instituttråd eller strategisk utdanningsutvalg.

Vervet som kulltillitsvalgt ved utdanningen kan anses som inngangsport til disse verv, da det er lav terskel til å bli valgt, og studentenes representanter til styrer, råd og utvalg velges som regel fra denne gruppen. Vervet som kulltillitsvalgt er ulønnet, mens studenter i styrer mottar honorar etter Statens personalhåndbokens satser. Deltakelse i råd og utvalg kompenseres med studentlønn (lt. 35).

Studentutvalgene og studentparlamentet opplever det som utfordrende å rekruttere studenter til verv. Særlig etter pandemien har dette blitt vanskeligere, da nye studenter selv ikke har opplevd hva studentmedvirkning betyr og i hvilket omfang det kan bidra til trivsel på campus. Andre mulige grunn er lite kjennskap til vervets ansvarsområder og arbeidsbelastningen. Per i dag finnes det ingen oversikt over studentvervene, deres arbeidsoppgaver, estimert tidsbruk og honorar. En nettside med denne informasjonen er under utarbeidelse. Fakultetene trekker fram den antatte arbeidsmengden som hinder for å ta på seg verv, da studenter i stor grad må jobbe ved siden av sine utdanninger og har derfor lite tid til rådighet. I noen tilfeller har tillitsvalgte studenter også fått for mye ansvar i klage- og konfliktsaker, idet deres verv ble forvekslet med den tillitsvalgte har i fagforerlinger.

Etter dialogmøter med studenter, fakulteter og samskipnaden har SEFU tydeligere definert hva kulltillitsvalgte studenters ansvaret er, og lagt en plan for en felles kulltillitsvalgt skolering ved UiT. Studentene vil gis en innføring i sine roller og ansvarsområder, samt opplæring i oppgavene som inngår i vervet. Hensikten er å sikre at alle studenter får den samme opplæringen og gi dem mer trygghet i å utøve vervet. Rollen som kulltillitsvalgt vil presiseres i UiTs kvalitetssystem for utdanning, og instituttene skal legge til rette for en kvalitetsdialog med kulltillitsvalgte studenter. Planen for en felles kulltillitsvalgt skolering ble godkjent i Det strategiske utdanningsutvalg (SUV) 28. april 2023.

SEFU har i høsten 2022 etablert månedlige dialogmøter med samskipnaden og studentparlamentet for å diskutere felles utfordringer og for å holde hverandre orientert om arbeidet med læringsmiljø på tvers av organisasjonene. Dialogmøtene har ført til bedre kjennskap til hverandres arbeid og har forbedret samarbeidet.

2.5 Studiestart

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) gjennomføres hvert 4. år av folkehelseinstituttet. Undersøkelsen skal gi innsikt i hvordan studentene har det, og hvordan velferdstilbudet kan forbedres. Da funn fra undersøkelsen ble presentert i LMU-møte i november ble følgende tema trukket fram:

- Studiebyen/-stedet
- Mottakelse ved studieprogrammet
- Trivsel med undervisningen
- Fysisk og psykisk helse
- Ensomhet
- Mobbing og trakassering
- Alkoholbruk

Av disse tema ble det viet mest oppmerksomhet til helse, ensomhet og alkoholbruk. LMU var samstemt i beslutningen om å se nærmere på disse problemstillinger. Det ble derfor satt opp et ekstra møte i vårsemesteret for å drøfte hvordan semesterstarten kan legges opp, slik at studentene opplever felleskap blant medstudentene og faglig tilhørighet.

LMU har fattet vedtak som involverer alle nivåer i oppfølgingen:

- Nivå 1 (Universitetet):
 - UiT bør forbedre koordineringen av studiestarten, og ha i større grad en tydelig felles plan.
 - UiT bør ha arrangementer under studiestart med fokus på å lære nye studenter å være student. Forelesere bør bidra som autoritet med informasjon, samt sette forventningene.
 - UiT bør dekke kostnadene for å sende fadderstyrene fra hver campus på "Nasjonalt Fadderseminar" i regi av Lykkepromillen i Trondheim.
 - Det bør settes ned en arbeidsgruppe bestående av UiT, samskipnaden og studentene som profesjonaliserer fadderopplæringen.
- Nivå 2 (Fakultetene):
 - Fakultetsledelsen bør i løpet av vårsemesteret arrangere et møte med fakultetets fadderstyre og studentutvalg for en felles forståelse om planer for semesterstarten.
 - Studenter rapporterer om en god opplevelse av å bli ringt i forkant av studiestart når man er ny student. Dette tiltak bør utvides der det er mulig.

- Nivå 3 (Instituttene):
 - Instituttledelsen bør i løpet av våren møte linjeforeningene ved instituttet for felles forståelse om planer for semesterstarten.
 - Studieprogrammene bør ha en plan for campusvandring som fadderne/mentorene kan følge, denne bør inkludere f.eks. UB, Studentrådgivinga, o.l.
- Nivå 2 og/eller 3:
 - Det bør eksistere en støtteordning spesifikt for arrangementer under studiestarten, enten hos fakultetet eller instituttet. Dette er viktig ettersom studentforeningene ikke bør oppleve at de må prioritere midler bort fra arrangementer og aktivitet resten av året for å bidra under studiestarten.

3 NOKUT-tilsynet 2022

Høsten 2022 har NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) ført tilsyn med UiTs systematiske kvalitetsarbeid innen utdanning. Den overordnede vurderingen er at kravene i universitets- og høyskoleloven § 4-3 (5): *Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.* er oppfylt. NOKUT vurderer det slik at læringsmiljøet inngår som en del i kvalitetssystemet, under kvalitetsområdet «rammekvalitet». Arbeidet dekker alle dimensjoner av læringsmiljøet, og er tilstrekkelig dokumentert. Likevel poengterer NOKUT at UiT med fordel kunne jobbe mer systematisk med læringsmiljøet.

Den detaljerte vurderingen nevner følgende områder:

- *Strategisk forankring*

LMU har representanter fra alle fire campus ved UiT, og dette omtales positivt av NOKUT, da dette bidrar til forankring av arbeidet ved studiestedene. Det virker dog tilfeldig hvilke saker meldes inn til LMU. NOKUT anbefaler LMU å ha et mer overordnet blikk og en tydeligere strategisk forankring. Det er også uklar hvilken rolle LMU har mot andre organer ved UiT i arbeidet med læringsmiljøet.

- *Kvalitetssystem*

Det kommer ikke fram i kvalitetssystemet hvordan UiT sikrer at alle sider ved læringsmiljøet er dekket. Dette også med henblikk til at det digitale og pedagogiske læringsmiljøet ikke nevnes i kvalitetssystemet.

NOKUT kritiserer også at «si ifra!»-systemet er kun tilgjengelig på norsk, og er ukjent for mange studenter.

- *Studieprogramleder*

Studieprogramledernes rolle er forankret i kvalitetssystemet med et særskilt ansvar for utvikling av læringsmiljøet. NOKUT er bekymret for at studieprogramledere har fått for stort ansvar for studentenes læringsmiljø, da denne rollen i de fleste tilfeller utgjør 20 – 50 %, og oppfølgingen av alle læringsmiljøområder i tillegg til andre arbeidsoppgaver innen studieprogramledelse er et kapasitetsproblem.

NOKUT ser positiv på at læringsmiljøets ulike dimensjoner kan inngå i studieprogrammets utviklingsplaner, men stiller seg kritisk til at studieprogramlederen bestemme hvilke dimensjoner det fokuseres på, da det ikke finnes tydelige mekanismer som sikrer at alle dimensjoner av læringsmiljøet ivaretas.

4 Oppfølgingstiltak

Utformes i LMU-møte 10. mai.

